

Chambre des représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

29 DÉCEMBRE 1998

PROJET DE LOI

**relatif aux contrats portant sur
l'acquisition d'un droit d'utilisation
d'immeubles à temps partagé**

PROJET DE LOI

**relatif à l'action en cessation
des infractions à la loi relative aux
contrats portant sur l'acquisition
d'un droit d'utilisation d'immeubles
à temps partagé**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE, DE L'EDUCATION, DES INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE L'AGRICULTURE (1)

PAR
M. Luc WILLEMS

(1) Composition de la commission : voir p. 2

Voir:
- 1716 - 97 / 98 :
– N° 1: Projet de loi.
- 1717 - 97 / 98 :
– N° 1: Projet de loi.

(*) Cinquième session de la 49ème législature

Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

29 DECEMBER 1998

WETSONTWERP

**betreffende de overeenkomsten
inzake de verkrijging van een recht
van deeltijds gebruik van onroerende
goederen**

WETSONTWERP

**aangaande de vordering tot staking
van de inbreuken op de wet
betreffende de overeenkomsten
inzake de verkrijging van
een recht van deeltijds gebruik
van onroerende goederen**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE NATIONALE WETENSCHAPPEN EN CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND EN DE LANDBOUW (1)

**UITGEBRACHT DOOR
DE HEER Luc WILLEMS**

(1) Samenstelling van de commissie : zie blz. 2

Zie:
- 1716 - 97 / 98 :
– Nr. 1: Wetsontwerp.
- 1717 - 97 / 98 :
– Nr. 1: Wetsontwerp.

(*) Vijfde zitting van de 49ste zittingsperiode

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi au cours de ses réunions du 27 octobre et du 9 décembre 1998.

I. EXPOSE DU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'ÉCONOMIE ET DES TÉLÉCOMMUNICATIONS, CHARGÉ DU COMMERCE EXTÉRIEUR

Les deux projets de loi qui vous sont soumis visent à transposer la directive européenne du 26 octobre 1994 concernant la protection des acquéreurs pour certains aspects des contrats portant sur l'acquisition d'un droit d'utilisation à temps partiel de biens immobiliers (également dénommée directive *timeshare ou timesharing*).

Les règles prévues par la directive concernent essentiellement l'information de l'acquéreur, la forme et le contenu du contrat ainsi que l'octroi du droit de renoncer au contrat. Ces dispositions visent clairement à améliorer la protection du consommateur et sont dites «minimales». Les États membres peuvent en effet adopter des dispositions accordant une protection plus développée.

Aucune législation spécifique ne règle actuellement en Belgique l'offre et la conclusion d'un contrat de *timesharing*. C'est ainsi que des consommateurs sont régulièrement victimes d'abus manifestes commis par des personnes sans scrupules.

C'est plus particulièrement la manière dont le *timesharing* se vend qui pose problème. Le consommateur est généralement invité, pour les motifs les plus divers, à assister à une «réunion» organisée dans un lieu agréable (le plus souvent un hôtel).

---

(1) Composition de la commission :
Président : M. Ansoms

A. — Titulaires	
C.V.P.	M. Ansoms, Mme Creyf, MM. Moors, Willems.
P.S.	MM. Demotte, Larcier, Toussaint.
V.L.D.	MM. De Grauwé, Lano, van den Abeelen.
S.P.	MM. De Richter, Verstraeten.
P.R.L.-	MM. Clerfayt, Hotermans.
F.D.F.	
P.S.C.	M. Fournaux.
V.B.	M. Van den Broeck.
Agalev/M. Deleuze. Ecolo	

B. — Suppléants

MM. Cauwenberghs, De Crem, Mme Gardeyn-Debever, MM. Pieters, Vermeulen.
Mme Burgeon, MM. Delizée, Dighneef, Mook.
MM. Desimpel, Smets, Van Aperen, Van Belle.
MM. Bartholomeeußen, Cuyt, Schoeters.
MM. Denis, Seghin, Wauthier.
MM. Arens, Mairesse.
MM. Geraerts, Lowie.
MM. Tavernier, Wauters.

C. — Membre sans voix délibérative

V.U.	M. Van Hoorebeke.
------	-------------------

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft deze wetsontwerpen besproken tijdens haar vergaderingen van 27 oktober en 9 december 1998.

I. TOELICHTING DOOR DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMIE EN TELECOMMUNICATIE, BELAST MET BUITENLANDSE HANDEL

Beide ter tafel liggende wetsontwerpen beogen de omzetting van de Europese richtlijn van 26 oktober 1994 betreffende de bescherming van de verkrijger wat bepaalde aspecten betreft van overeenkomsten inzake de verkrijging van een recht van deeltijds gebruik van onroerende goederen (de zogenaamde *time-share of timesharing* richtlijn).

De in die richtlijn vervatte regels slaan vooral op de voorlichting van de verkrijger, op het opmaken van de overeenkomst en op de inhoud ervan, alsmede op de toekenning van een recht om van die overeenkomst af te zien. Die bepalingen hebben duidelijk de bescherming van de verbruiker op het oog en ze worden «minimalistisch» genoemd, want het staat de lidstaten vrij regels uit te vaardigen die meer bescherming bieden.

Momenteel bestaat er in België geen specifieke wetgeving met betrekking tot het aanbod van een *timesharingovereenkomst* of tot het sluiten daarvan. Het is dan ook geen wonder dat verbruikers regelmatig het slachtoffer worden van kennelijke misbruiken vanwege personen zonder scruples.

Het gros van de problemen wordt veroorzaakt door de manier waarop de *time shares* worden verkocht. Doorgaans wordt de verbruiker om de meest diverse redenen uitgenodigd voor een «bijeenkomst» in een aangename lokatie (meestal een hotel).

---

(1) Samenstelling van de commissie :
Voorzitter : de heer Ansoms

A. — Vaste leden

C.V.P.	H. Ansoms, Mevr. Creyf, HH. Moors, Willems.
P.S.	HH. Demotte, Larcier, Toussaint.
V.L.D.	HH. De Grauwé, Lano, van den Abeelen.
S.P.	HH. De Richter, Verstraeten.
P.R.L.-	HH. Clerfayt, Hotermans.
F.D.F.	
P.S.C.	H. Fournaux.
V.B.	H. Van den Broeck.
Agalev/H. Deleuze. Ecolo	

B. — Plaatsvervangers

MM. Cauwenberghs, De Crem, Mme Gardeyn-Debever, MM. Pieters, Vermeulen.
Mevr. Burgeon, HH. Delizée, Dighneef, Mook.
HH. Desimpel, Smets, Van Aperen, Van Belle.
HH. Bartholomeeußen, Cuyt, Schoeters.
HH. Denis, Seghin, Wauthier.
MM. Arens, Mairesse.
MM. Geraerts, Lowie.
MM. Tavernier, Wauters.

C. — Niet-stemgerechtigd lid

V.U.	H. Van Hoorebeke.
------	-------------------

Il s'y rend pour réceptionner le «cadeau» qu'il a gagné (habituellement, un séjour d'une semaine à l'étranger).

Une fois sur place, il est assailli de propositions mirobolantes présentées par des vendeurs particulièrement habiles. Peu d'informations sont fournies sur le produit, à l'exception d'images idylliques de lieux de villégiature.

L'objectif à atteindre au cours de la réunion consiste à faire signer le consommateur sur-le-champ. Une fois rentré chez lui et après avoir recueilli quelques informations, le consommateur se rend compte qu'il a été piégé et qu'il ne pourra faire face aux charges financières résultant de l'engagement qu'il a pris. Des pratiques analogues ont cours dans les lieux de villégiature, où les vacanciers sont abordés directement sur la plage ou en rue. Ils sont également invités à venir retirer, dans un hôtel, le cadeau qu'ils viennent de gagner en grattant tout simplement une carte.

La signature du contrat lie irrévocablement le consommateur, qui ne peut le résilier que moyennant le versement d'un dédommagement exorbitant au vendeur.

Il est évident qu'il faut élaborer une législation pour mettre un terme à ces abus.

On remarquera que ni la directive, ni le projet de loi ne règlent la nature juridique des droits qui font l'objet des contrats d'utilisation à temps partagé.

L'acquéreur d'un droit d'utilisation à temps partagé acquiert le droit de séjournier pendant plusieurs jours ou semaines de l'année dans un appartement, une villa ou une résidence de vacances équipé ou meublé, moyennant le paiement d'un prix préétabli.

Ce droit de séjour peut prendre diverses formes juridiques (droit de propriété, droit de jouissance, droit d'associé, etc.) et sa durée varie, selon les sites et les pays, de 20 à 99 ans; il est parfois illimité dans le temps. Parfois, le contrat ne comporte aucune précision qui permette de définir davantage la nature du droit concédé: s'agit-il d'un droit de nature réelle ou au contraire, personnelle?

Dans la plupart des formules de *timesharing*, l'acquéreur dispose également de la faculté, en s'affiliant à une bourse internationale, d'échanger la période dont il dispose dans un lieu de vacances contre celle dont quelqu'un d'autre bénéficie dans un autre lieu de séjour.

Hij komt daar een «cadeau» in ontvangst nemen dat hij heeft gewonnen (meestal een verblijf van een week in een vreemd land).

Als hij eenmaal ter plaatse is, wordt hij vakkundig bewerkt door zeer goed getrainde verkopers. Met uitzondering van paradijselijke beelden van vakantieoordelen, zijn de inlichtingen over het product erg karig.

Het is er de verkopers op die bijeenkomst immers alleen maar om te doen onmiddellijk een handtekening los te krijgen van de verbruiker die, wanneer hij terug thuis is en wat inlichtingen heeft ingewonnen, gaat besef dat hij erin getuind is en dat hij de financiële last van zijn verbintenis nooit zal aankunnen. Soortgelijke onfrisse praktijken worden toegepast in vakantieoordelen waar de mensen rechtstreeks op straat of op het strand aangesproken worden. Zij worden ook uitgenodigd om in een hotel het cadeau te komen afhalen dat zij zonet gewonnen hebben door gewoon over een kaart te krabben.

Als de verbruiker eenmaal de overeenkomst getekend heeft, kan hij er niet meer van terugkomen tenware hij de verkoper een niet onaardige schadeloosstelling betaalt.

Het ligt voor de hand dat er een wet moet komen om aan die misbruiken paal en perk te stellen.

Hierbij zij opgemerkt dat noch de richtlijn noch het wetsontwerp de juridische aard regelen van de rechten waarop de timesharingovereenkomsten betrekking hebben.

De verkrijger van een recht van deeltijds gebruik verwerft het recht om tegen betaling van een vooraf vastgestelde prijs gedurende verscheidene dagen of gedurende een of meer weken van het jaar te verblijven in een ingericht of gemeubileerd appartement, een ingerichte of gemeubileerde villa of een ingericht of gemeubileerd vakantieverblijf.

Dat verblijfsrecht kan uiteenlopende rechtsvormen hebben (eigendomsrecht, recht van genot, recht als vennoot, ...) en de duur ervan schommelt naar gelang van de plaatsen en de landen tussen 20 en 99 jaar; soms is het niet in de tijd beperkt. Vaak biedt geen enkele precisering in de overeenkomst de mogelijkheid om nader te bepalen wat het verleende recht precies inhoudt : gaat het om een zakelijk dan wel om een persoonlijk recht ?

In de meeste timesharingformules heeft de verkrijger ook de mogelijkheid om, door toe te treden tot een internationale beurs, de tijdspanne waarover hij in een bepaald vakantieoord beschikt te ruilen voor die van een andere persoon in een andere verblijfplaats.

En résumé, le projet à l'examen comprend des dispositions:

-qui réglementent la publicité ainsi que le contrat de *timesharing*;

-qui obligent à délivrer un prospectus lors de chaque offre en vente ou à la demande de chaque consommateur intéressé;

-qui règlent le droit de renoncer au contrat dans un délai bien déterminé;

-qui instaurent, pour les vendeurs de *timesharing*, un système d'inscription obligatoire au ministère des Affaires économiques;

-qui prévoient un système de sanctions, de recherche et de constatation des infractions largement inspiré de la législation relative aux pratiques du commerce et au crédit à la consommation.

Le projet de loi n° I règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution, tandis que le projet n° II règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution. Il instaure en effet une procédure en ce qui concerne l'action en cessation des actes prohibés et modifie dès lors la liste des compétences accordées au président du tribunal de commerce par l'article 589 du Code judiciaire.

II. DISCUSSION GENERALE

M. Arens demande quels moyens seront mis en oeuvre pour veiller à l'application de la loi, les services d'inspection manquant d'ores et déjà d'effectifs.

Il demande ensuite quelle sera l'incidence de la loi en projet sur la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur. Tout comme le projet de loi à l'examen, la loi précitée vise en effet avant tout la protection du consommateur.

S'agissant de cette protection du consommateur-acquéreur, l'intervenant demande quelle est la portée de la délégation de pouvoirs au Roi prévue à l'article 22. L'article 22, 2°, par exemple, dispose que le Roi peut «prescrire des modalités particulières destinées à adapter les dispositions de la présente loi à certains contrats». Que signifie concrètement cette disposition?

Le même article 22 dispose que le Roi «peut» imposer au vendeur l'établissement d'un inventaire des

Samengevat, bevat het wetsontwerp bepalingen :

-die de reclame en de timesharingovereenkomst reglementeren ;

-naar luid waarvan bij elk aanbod tot overeenkomst of op vraag van iedere consument die belangstelling heeft kosteloos een prospectus moet worden overhandigd;

-die aan de verkrijger een recht toekennen om binnen welbepaalde termijnen af te zien van de overeenkomst;

-krachtens welke de timesharingverkopers verplicht zijn zich in te schrijven bij het ministerie van Economische Zaken;

-die een regeling invoeren inzake sancties, opsporing en vaststelling van strafbare feiten, waarvoor de wetgeving betreffende de handelspraktijken en het consumentenkrediet in ruime mate model heeft gestaan.

De wetsontwerpen I en II regelen aangelegenheden als bedoeld in respectievelijk artikel 78 en artikel 77 van de Grondwet. Het tweede wetsontwerp stelt immers een procedure van vordering tot staking van de verboden handelingen in en wijzigt zodoende de lijst van de krachtens artikel 589 van het Gerechtelijk Wetboek aan de voorzitter van de handelsrechtsbank verleende bevoegdheden.

II. ALGEMENE BESPREKING

De heer Arens vraagt welke middelen zullen worden ingezet om toe te zien op de toepassing van de wet : de inspectiediensten zijn immers nu al onderbemand.

Vervolgens vraagt hij welk impact deze wetgeving heeft op de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument. Deze laatste wet viseert immers ook in de eerste plaats de bescherming van de consument, net zoals onderhavig ontwerp.

In het kader van de bescherming van dezelfde consument-koper wenst spreker te vernemen welke de draagwijdte is van de delegaties aan de Koning in art. 22. Volgens art. 22, 2°, kan de Koning bijvoorbeeld «de bepalingen van de wet aanpassen aan bepaalde contracten». Wat wordt hier concreet bedoeld?

Hetzelfde artikel 22 voorziet dat de Koning aan de verkoper het opmaken van een inventaris van de on-

immeubles. Pourquoi ne s'agit-il que d'une possibilité? L'intervenant préférerait que l'inventaire soit obligatoire.

M. Willems fait observer que le projet de loi à l'examen concerne un secteur important de l'économie qui, souvent, ne se soucie toutefois pas trop des intérêts du consommateur: de nombreux récits font état de pratiques commerciales douteuses et de la manière dont le droit d'utilisation de l'immeuble est mis à mal par la suite. L'intervenant en conclut qu'en ce qui le concerne, le législateur peut intervenir avec fermeté à l'encontre de telles pratiques (il est bien sûr impossible d'interdire de telles transactions sur le plan international).

A cet égard, l'intervenant constate que le projet de loi va plus loin que la directive, par exemple en ce qui concerne le délai de réflexion du consommateur, qui est porté de 10 à 15 jours. L'intervenant juge cet allongement positif, compte tenu des récits relatant l'agressivité avec laquelle les consommateurs sont approchés dans les lieux de villégiature étrangers.

L'intervenant demande ensuite des éclaircissements à propos de l'applicabilité de la loi en projet aux contrats conclus à l'étranger. On constate en effet que de nombreuses sociétés belges sont actives à l'étranger, où elles appâtent les touristes belges dans leur langue. Dans quelle mesure un juge belge pourra-t-il se prononcer sur de tels contrats, dont les deux parties sont Belges et qui portent sur un immeuble généralement situé en Espagne?

Enfin, *M. Jean-Pierre Viseur* demande comment le consommateur est protégé contre la faillite éventuelle d'une telle société.

REPONSES DU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'ECONOMIE ET DES TELECOMMUNICATIONS, CHARGE DU COMMERCE EXTERIEUR

Le vice-premier ministre répond à *M. Arens* que c'est l'Administration de l'Inspection générale économique du ministère des Affaires économiques qui contrôlera le respect de cette loi. Il estime que ce contrôle ne devrait pas se révéler trop lourd : les entreprises concernées n'exercent en effet pas spécialement leurs activités en Belgique, mais plutôt dans les lieux de villégiature tels que l'Espagne. Il est probable que quelques dizaines de firmes seulement demanderont leur inscription auprès du ministère des Affaires économiques, conformément à ce que prévoit l'article 12.

roerende goederen «kan» opleggen : vanwaar deze facultatieve formulering? Spreker verkiest een verplichte inventaris.

De heer Willems merkt op dat dit ontwerp een belangrijke sector van de economie aangaat, waar men het echter vaak niet zo nauw neemt met de belangen van de consument ; zo doen er veel verhalen de ronde over bedenkelijke ronselpraktijken en ook over hoe achteraf wordt omgegaan met het gebruiksrecht van het onroerend goed. Uit dit alles besluit spreker dat wat hem betreft, de wetgever vrij streng mag optreden tegen dergelijke toestanden. (Een verbod op dergelijke transacties is internationaal gezien natuurlijk onmogelijk).

In dit verband stelt spreker vast dat het ontwerp verdergaat dan de Richtlijn , bijvoorbeeld inzake de bedenktermijn voor de consument die van 10 op 15 dagen wordt gebracht. Dit beoordeelt spreker positief, vooral in het licht van de verhalen over de agressieve benadering van de consumenten in buitenlandse vakantieorden.

Vervolgens wenst spreker enige verduidelijking met betrekking tot de toepasselijkheid van onderhavige wet op in het buitenland afgesloten contracten. Men stelt namelijk vast dat heel wat Belgische firma's actief zijn in het buitenland, waar ze de Belgische toeristen in hun eigen taal aanspreken. Welnu, in welke mate kan de Belgische rechter tussenkomsten bij dergelijke contracten, afgesloten tussen partijen die allebei Belg zijn en betrekking hebbende op een onroerend goed dat meestal in Spanje is gelegen?

Tenslotte vraagt de h. *Jean-Pierre Viseur* op welche manier de consument wordt beschermd tegen een eventueel faillissement van een dergelijke firma.

ANTWOORDEN VAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMIE EN TELECOMMUNICATIE, BELAST MET BUITENLANDSE HANDEL

De vice-eerste minister antwoordt aan de h. *Arens* dat de controle op de naleving van deze wet zal worden uitgevoerd door het Bestuur Economische Inspectie bij het ministerie van Economische Zaken. Hij meent dat deze controle niet al te doortastend zou mogen uitvallen : de betrokken firma's zijn immers niet zozeer actief in België, maar in de vakantieorden, zoals Spanje. Waarschijnlijk zullen maar enkele tientallen firma's de in art. 12 bedoelde inschrijving bij het ministerie van Economische Zaken vragen.

Tant la loi du 14 juillet 1991 que le projet de loi à l'examen visent à protéger le consommateur. La loi de 1991 (L.P.C.) est une loi «horizontale», dont la vocation est de régir les rapports entre vendeurs et consommateurs. Le présent projet, par contre, régit un secteur déterminé ; c'est une législation «verticale» ou sectorielle ; les dispositions générales de la L.P.C. constituent à s'appliquer tant qu'elles ne sont pas contraires aux dispositions du présent projet de loi.

Le vice-premier ministre reconnaît par ailleurs que l'article 22 attribue au Roi des pouvoirs étendus. En ce qui concerne l'inventaire des immeubles visé au 3°, il a été jugé préférable de ne pas l'imposer dans la loi elle-même : en effet, il n'existe en Belgique pratiquement pas d'immeubles de ce type, qui sont par définition disséminés dans le monde entier. Cet inventaire revêt par ailleurs de l'importance dans le cas de la variante du «timesharing» (de plus en plus répandue) qui consiste en un système de points et qui donne au consommateur l'espoir qu'il pourra valoriser ses points chaque année (en fonction du nombre de points que l'on totalise, on peut choisir ses vacances selon la période de l'année, la localisation du bien et la durée du séjour).

Dans un système aussi opaque, il importe que le consommateur mais aussi les services de contrôle, puissent disposer d'un inventaire fiable des immeubles accessibles aux participants. Il est en effet trop facile pour des personnes peu scrupuleuses, de ne vendre que du vent sous le couvert du timesharing.

*
* *

Le vice-premier ministre renvoie M. Jean-Pierre Viseur à l'article 13 du projet, qui prévoit que tout vendeur qui offre ou conclut des contrats en Belgique doit disposer de garanties suffisantes destinées à assurer le respect de ses obligations. Il va de soi que cette disposition posera surtout des problèmes en ce qui concerne les entreprises étrangères opérant en Belgique.

Le vice-premier ministre confirme à l'intention de M. Willems qu'en matière de timesharing, la plupart des problèmes sont effectivement liés à la méthode de vente utilisée. C'est ainsi que l'on connaît la technique qui consiste à téléphoner au domicile du consommateur - qui n'a participé à aucun jeu ou autre concours - pour lui annoncer qu'il a «gagné». Il doit toutefois se rendre un samedi après-midi, avec son conjoint, dans une salle pour y retirer son prix. Là, il rencontrera toute une série de vendeurs plus rusés les uns que les autres, qui mettront tout en oeuvre pour l'amener à signer un contrat dans les deux ou trois heures.

Zowel de wet van 14 juli 1991 als onderhavig wetsontwerp beogen de bescherming van de consument. De wet van 1991 (W.H.P.) is een «horizontale» wet waarvan de bedoeling is, de verhoudingen tussen de verkopers en consumenten te regelen. Dit ontwerp daarentegen regelt en welbepaalde sector : het is een «vertikale» of sectorale wetgeving. De algemene bepalingen van de W.H.P. blijven van toepassing voorzover zij niet tegenstrijdig zijn met de bepalingen van dit wetsontwerp.

De vice-eerste minister geeft verder toe dat art. 22 belangrijke delegaties aan de Koning bevat. Wat de onder 3° bedoelde inventaris van de onroerende goederen aangaat, werd er de voorkeur aan gegeven deze niet op te leggen in de wet zelf : immers, in België zelf staan er nagenoeg geen dergelijke gebouwen, die per definitie over de hele wereld verspreid zijn. De inventaris is anderzijds vooral belangrijk bij de (steeds meer verspreide) «timesharing»-variant die met een puntensysteem werkt, en waarbij de hoop wordt gewekt dat de consument deze punten jaarlijks zal kunnen valoriseren (op basis van zijn aantal punten kan men een vakantie kiezen, naargelang de periode van het jaar, de locatie van het goed en de duur van het verblijf).

In een dergelijk ondoorzichtig systeem is het belangrijk dat de consument maar ook de controlesdiensten, kunnen beschikken over een betrouwbare inventaris van de voor de deelnemers toegankelijke gebouwen. Het is inderdaad al te gemakkelijk voor weinig scrupuleuze mensen, slechts lucht te verkoopen onder de dekmantel van timesharing.

*
* *

Ter attentie van de h. Jean-Pierre Viseur verwijst de vice-eerste minister naar art. 13 van het ontwerp, dat van elke verkoper, die in België contracten biedt/afsluit, voldoende waarborgen vereist om zijn verbintenissen te kunnen nakomen. Uiteraard zullen zich hier vooral problemen voordoen met buitenlandse ondernemingen die in België bedrijvig zijn.

Ter attentie van de h. Willems bevestigt de vice-eerste minister dat, inzake timesharing, de meeste problemen zich inderdaad voordoen met de gehanteerde verkoopmethoden. Zo is de techniek bekend waarbij de consument - die nergens aan heeft deelgenomen - thuis wordt gebeld om hem mee te delen dat hij heeft «gewonnen». Hij is echter wel verplicht om samen met zijn partner op een zaterdagmiddag zijn prijs af te halen in een zaal. Daar moet hij dan een reeks gehaaide verkopers die alles in het werk stellen om hem binnen de 2-3 u. een contract te laten tekenen.

On a déjà évoqué par ailleurs les techniques de vente, parfois très agressives, appliquées dans les lieux de villégiature du sud de l'Europe, comme Tenerife. Ce n'est évidemment pas la législation belge qui est d'application, mais la législation espagnole. La directive garantit toutefois à l'acheteur un socle minimal de droits dans tous les États membres de l'Union européenne. Il peut aussi arriver que le consommateur soit approché en Espagne, mais que le démarchage ait débuté auparavant en Belgique.

Le ministre renvoie à cet égard à l'article 3 du projet de loi, qui comporte un certain nombre de règles du droit international privé. Le projet de loi vise à faire en sorte que la loi belge assure une protection maximale au consommateur belge. Le § 3, 2°, de l'article 3 traite notamment des deux cas où l'acquéreur résidant en Belgique peut malgré tout bénéficier de la protection de la loi belge dans le cas de contrats conclus en dehors de la Belgique.

M. Hotermans cite le cas du consommateur qui se rend de son plein gré à l'étranger, en l'occurrence aux Caraïbes, sans qu'aucune démarche n'ait été entreprise auparavant en Belgique. L'intervenant estime qu'il doit tout de même être possible de prévoir une disposition interdisant toute exécution du contrat en Belgique si celui-ci n'est pas strictement conforme à la loi belge.

Le vice-premier ministre renvoie à ce sujet à l'article 3, § 4, ainsi qu'à l'exposé des motifs (Doc. n° 1716/1, p. 10) de cette disposition.

M. Hotermans estime que le délai de réflexion (quinze jours) que l'article 9 accorde au consommateur - dans lequel il peut renoncer au contrat (sans indiquer de motif) - est un peu trop court. Pareil délai de réflexion constitue en effet la meilleure parade à ce genre de contrats, qui sont conclus sous la pression de vendeurs envahissants et dans une ambiance de vacances.

Le vice-premier ministre répète que le délai de quinze jours ouvrables est déjà plus favorable pour le consommateur que le délai prévu par la directive.

L'article 9, § 1er, prévoit en outre différents cas dans lesquels ce délai de réflexion est prolongé, de trois mois voire d'un an, si les informations prévues à l'article 7 ne figurent pas au contrat ou si le vendeur ne les a pas communiquées dans un certain délai.

À supposer que le consommateur ne se soit pas rendu compte qu'il a été trompé, il aura eu le temps, pendant cette année, d'utiliser la résidence de vacance et de comprendre pleinement la portée du contrat, ainsi que ses lacunes.

Anderzijds werd reeds verwezen naar de soms zeer agressieve verkooptechnieken die worden toegepast in zuidere vakantieorden, zoals Tenerife. Uiteraard is de Belgische wetgeving niet van toepassing in Spanje, maar de Spaanse. Toch verzekert de Richtlijn een minimale sokkel aan rechten voor de koper in alle landen van de E.U. Het kan ook gebeuren dat de consument wordt benaderd in Spanje, n.a.v. stappen die reeds voordien in België zelf heeft werden ondernomen.

De minister verwijst hier naar artikel 3 van het wetsontwerp, dat een aantal regels van internationaal privaatrecht omvat. Doel van het wetsontwerp is een maximale bescherming van de Belgische consument door de Belgische wet. Meer bepaald behandelt § 3, 2°, van artikel 3 de twee gevallen waarbij de in België verblijvende verkrijger toch de bescherming kan genieten van de Belgische wet bij overeenkomsten die buiten België worden gesloten.

De h. Hotermans haalt het geval aan waarbij een consument uit eigen wil zich naar het buitenland, in casu, de Caraïben, begeeft, zonder dat hieraan enigerlei démarche in België voorafging. Welnu, volgens spreker moet het toch mogelijk zijn een bepaling op te nemen die elke tenuitvoerlegging in België verbiedt, indien de overeenkomst niet strict beantwoordt aan de Belgische wet.

De vice-eerste minister verwijst in dit verband naar artikel 3, § 4, evenals naar de Memorie van Toelichting (Stuk nr 1716/1, blz. 10) bij deze bepalingen.

De h. Hotermans is van mening dat de onder artikel 9 voorziene bedenkijd (15 dagen) voor de consument - waarbinnen hij (onder opgave van redenen) van de overeenkomst kan afzien - toch enigszins te kort is. Een dergelijke bedenkijd is immers de beste remedie tegen dergelijke contracten, die onder druk van opdringere verkopers en in vakantiestemming worden afgesloten.

De vice-eerste minister herhaalt dat de termijn van 15 werkdagen reeds gunstiger is voor de consument dan die in de Richtlijn.

Bovendien voorziet § 1 van artikel 9 verschillende mogelijkheden om deze bedenktermijn te verlengen, met 3 maanden tot zelfs een jaar, indien de in artikel 7 bedoelde vermeldingen niet in het contract voorkomen of niet binnen een bepaalde termijn door de verkoper worden meegedeeld.

Welnu, zelfs al besefte de consument niet dat hij werd misleid, dan zal hij binnen dit 1 jaar de tijd hebben gehad om het vakantieverblijf te betrekken en de draagwijdte van de overeenkomst, evenals de leemten erin, tenvolle te begrijpen.

Le gouvernement n'a du reste pas tenu compte des observations du Conseil d'État sur ce point. Celui-ci proposait (Doc. n° 1716/1, p. 40, alinéa 1er) d'obliger le vendeur à procurer à l'acquéreur un document écrit, qui serait considéré comme une offre comportant toutes les mentions obligatoires. Par sa signature, cette offre serait devenue un contrat, à condition de contenir toutes les mentions obligatoires. Cette manière de procéder aurait engendré toutefois une trop grande insécurité juridique qu'il convenait d'éviter, eu égard aux réalités qui prévalent dans ce secteur commercial.

III. DISCUSSION DES ARTICLES

A. PROJET DE LOI N° 1716/1

Article 1er

Cet article ne donne lieu à aucune observation et est adopté à l'unanimité.

Art. 2

Le président fait observer qu'au 7°, dans le titre néerlandais de la directive, il convient d'insérer le mot «voor» entre le mot «verkrijgen» et le mot «wat».

*
*   *

L'article 2, ainsi corrigé, est adopté à l'unanimité.

Art. 3

Le président propose d'utiliser chaque fois l'expression «gewone verblijfplaats» dans les § 3 et 4 du texte néerlandais pour traduire l'expression française «résidence habituelle».

*
*   *

L'article 3, ainsi corrigé, est adopté à l'unanimité.

Art. 4

En réponse à *M. Willems*, le *vice-premier ministre* précise que la publication de la loi en projet sera suivie très rapidement de la diffusion d'une brochure d'information à l'intention des consommateurs.

L'article 4 est ensuite adopté à l'unanimité.

In dit verband werd de Raad van State trouwens niet gevuld. De Raad stelde voor (Stuk nr. 1716/1, blz. 40, eerste lid) de verkoper te verplichten een geschreven document te bezorgen, dat als aanbod wordt beschouwd dat alle verplichte vermeldingen moet bevatten. Door de ondertekening ervan zou dit aanbod een overeenkomst geworden zijn, voorzover het alle vereiste vermeldingen omvat. Een dergelijke constructie zou echter teveel rechtsonzekerheid geschaap hebben, wat vermeden diende te worden, gezien de realiteiten die gelden in deze handelssector.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

A. WETSONTWERP NR 1716/1

Artikel 1

Bij dit artikel worden een opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

De Voorzitter merkt op dat, onder het voorgestelde 7°, in de titel van de Richtlijn het woord «voor» dient ingevoegd tussen de woorden «verkrijgen» en «wat».

*
*   *

Artikel 2, aldus verbeterd, wordt eenparig aangenomen.

Art. 3

De Voorzitter stelt voor in § 3 (tweemaal) en in § 4 van de Nederlandse tekst te spreken van «gewone verblijfplaats» als vertaling voor «résidence habituelle» in het Frans.

*
*   *

Artikel 3, aldus verbeterd, wordt eenparig aangenomen.

Art. 4

Op vraag van *de h. Willems* bevestigt *de vice-eerste minister* dat er zeer vlug na de publicatie van onderhavige wet een informatiebrochure voor de consumenten zal worden gelanceerd.

Artikel 4 wordt vervolgens eenparig aangenomen.

Art. 5 et 6

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation et sont adoptés à l'unanimité.

Art. 7

Votre rapporteur, M. Willems, constate que l'article 7 prévoit un certain nombre de mentions devant obligatoirement figurer dans le contrat. L'intervenant décrit à ce propos un contrat précis dont il a récemment pu prendre connaissance. On constate que la période concédée dans le cadre d'un contrat de *timesharing* est souvent désignée par une couleur (ainsi qu'il est courant pour les locations de vacances), le rouge indiquant la haute saison, le vert la basse saison, etc. Or, le contrat en question se limitait à préciser que le client avait «droit à la période rouge», sans qu'aucune explication ne soit fournie à ce propos ni *a fortiori* qu'aucun prospectus ne soit joint. Une telle pratique n'est-elle pas contraire l'article 7?

Le vice-premier ministre répond que ce genre de pratique pose effectivement de sérieux problèmes, d'autant que cette forme de *timesharing* se développe considérablement par rapport à la forme traditionnelle de «multipropriété». Il renvoie à cet égard au commentaire de l'article 7 (Doc. n° 1716/1, p. 15), qui, au 1°, décrit le cas précis soulevé par M. Willems.

L'article 7 ne tient pas compte des formules «à points», pour lesquelles il ne peut être fixé de période précise dans le contrat, mais l'article 22, 2°, habilité le Roi à adapter la loi aux particularités de cette formule. Sur ce point, ainsi que sur d'autres, le projet de loi à l'examen va plus loin que la directive européenne 94/47/CE du 26 octobre 1994, qui vise essentiellement les formes traditionnelles de *timesharing*, telles que la multipropriété, de moins en moins utilisées, tandis que les formules «à point» précitées sont très en vogue à l'heure actuelle.

M. Willems cite à nouveau l'exemple du consommateur qui achète une «période rouge» aux Caraïbes, sans qu'aucune date explicite ne soit mentionnée dans le contrat. Le consommateur belge peut-il demander la résiliation d'un tel contrat au juge belge?

Le vice-premier ministre répond qu'il le peut en principe, à condition qu'il s'agisse de l'une des trois possibilités prévues à l'article 3, § 2 : la loi belge ne s'applique en effet pas *ipso facto* à un contrat conclu aux Caraïbes.

*
* *

L'article 7 est ensuite adopté à l'unanimité.

Art. 5 en 6

Bij deze artikelen wordt geen opmerking gemaakt. Ze worden eenparig aangenomen.

Art. 7

Uw rapporteur, de h. Willems stelt vast dat artikel 7 een aantal vermeldingen bevat, die verplicht in het contract moeten worden opgenomen. In dit verband beschrijft spreker een concreet contract dat hem recent onder ogen kwam. Men stelt namelijk vast dat naargelang de periode tijdens het jaar die men afhuurt in een time-sharing-overeenkomst, er vaak wordt gewerkt met verschillende kleuren (zoals gebruikelijk is bij vakantieverhuur) waarbij rood staat voor hoogseizoen, groen voor laagseizoen, enzovoort. Welnu, het contract in kwestie vermeldde alleen dat de klant «recht had op de rode periode», zonder dat enige verklaring terzake, laat staan enig prospectus, werd toegevoegd. Laat artikel 7 zulks toe?

De vice-eerste minister antwoordt dat dergelijke praktijken inderdaad ernstige problemen opleveren, temeer daar deze vorm van time-sharing sterkt toeneemt in vergelijking met de traditionele vorm van het «multi-eigendom». Hij verwijst in dit verband naar de Toelichting bij artikel 7 (Stuk nr 1716/1, blz. 15), waar onder 1° exact het geval wordt beschreven dat de h. Willems aanhaalt.

Artikel 7 houdt geen rekening met de zogenaamde «puntenformules» waarvoor geen precieze periode in de overeenkomst kan worden vastgesteld, maar artikel 22, 2°, laat de Koning toe de wet aan de eigenheid van deze formule aan te passen. Op dit, evenals op andere punten, gaat dit wetsontwerp verder dan de Europese Richtlijn 94/47/EG van 26 oktober 1994 dat vooral de traditionele vormen van *timesharing* beoogt – zoals de multi-eigendomformule – die steeds minder worden gebruikt, terwijl de voormelde «puntenformules» momenteel sterk in zwang zijn.

De h. Willems herhaalt zijn voorbeeld, waarbij een consument een «rode periode» koopt op de Caraïben, zonder dat enige expliciete datum in de overeenkomst voorkomt. Kan de Belgische consument de ontbinding van een dergelijke overeenkomst vorderen voor de Belgische rechter?

De vice-eerste minister antwoordt principieel bevestigend voorzover één van de artikel 3, § 2, opgenomen mogelijkheden van toepassing is : de Belgische wet is immers niet *ipso facto* van toepassing op een op de Caraïben afgesloten contract.

*
* *

Artikel 7 wordt vervolgens eenparig aangenomen.

Art. 8 à 11

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation et sont adoptés à l'unanimité.

Art. 12

Le président propose deux corrections techniques afin de mettre les textes français et néerlandais en concordance. A la deuxième ligne du § 2 du texte français, il y a lieu de remplacer le mot «faire» par le mot «fournir». A la première ligne du § 3 du texte néerlandais, il y a lieu de remplacer les mots «*de minister van Economie*» par les mots «*de minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren*».

*
* *

L'article 12, ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

Art. 13

Le président propose de remplacer, aux troisième et quatrième lignes du texte néerlandais, les mots «*voor de nakoming van zijn verbintenissen tegenover de verkrijger*» par les mots «*om de nakoming van zijn verbintenissen tegenover de verkrijger te verzekeren*». Le texte néerlandais est ainsi mis en concordance avec le texte français.

*
* *

L'article 13, ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

Art. 14 à 17

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation et sont adoptés à l'unanimité.

Art. 18

Le président signale qu'il y a lieu d'apporter deux corrections de nature linguistique au texte néerlandais. Dans le § 2, *in fine*, il y a lieu de remplacer le mot «*gepubliceerd*» par le mot «*bekendgemaakt*». Dans le § 3, alinéa 1er, *in fine*, il y a lieu de remplacer les mots «*verrichtingen afsluiten*» par les mots «*activiteiten uitoefenen*».

*
* *

L'article 18, ainsi corrigé, est adopté à l'unanimité.

Art. 8 tot 11

Deze artikelen geven geen aanleiding tot besprekking. Ze worden eenparig aangenomen.

Art. 12

De Voorzitter stelt twee tekstcorrecties voor om de Franse en Nederlandse tekst in overeenstemming te brengen. Op de tweede regel van de Franse tekst van § 2 dient «faire» vervangen door «fournir». Op de eerste regel van de Nederlandse tekst van § 3 dient «de minister van Economie» vervangen door «de minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren».

*
* *

Artikel 12, aldus verbeterd, wordt eenparig aangenomen.

Art. 13

De Voorzitter stelt voor, op de derde en vierde regel van de Nederlandse tekst, de woorden «voor de nakoming van zijn verbintenissen tegenover de verkrijger» te vervangen door «om de nakoming van zijn verbintenissen tegenover de verkrijger te verzekeren». Zo wordt de overeenstemming met de Franse tekst gerealiseerd.

*
* *

Artikel 13, aldus verbeterd, wordt eenparig aangenomen.

Art. 14 tot 17

Deze artikelen geven geen aanleiding tot opmerkingen. Ze worden eenparig aangenomen.

Art. 18

De Voorzitter signaleert 2 taalcorrecties in de Nederlandse tekst. In § 2, *in fine*, dient het woord «gepubliceerd» vervangen door «bekendgemaakt». In § 3, eerste lid, *in fine*, dienen de woorden «verrichtingen afsluiten» vervangen door «activiteiten uitoefenen».

*
* *

Artikel 18, aldus verbeterd, wordt eenparig aangenomen.

Art. 19

Cet article ne donne lieu à aucune observation et est adopté à l'unanimité.

Art. 20

Le président propose d'apporter une correction d'ordre linguistique: dans le texte néerlandais de l'alinéa 1e, *in fine*, il y a lieu de remplacer les mots «*hij in gebreke wordt gesteld deze handeling te beëindigen*» par les mots «*die tot stopzetting van deze handeling wordt aangemaand*».

*
* * *

L'article 20, ainsi corrigé, est adopté à l'unanimité.

Art. 21

Cet article ne donne lieu à aucune observation et est adopté à l'unanimité.

Art. 22

Le président propose, pour des raisons d'ordre linguistique, de reformuler comme suit le texte néerlandais de la quatrième ligne du 1° proposé: «*de opheffing en de wijziging van bestaande wettelijke*». Dans le texte français du 1° proposé, *in fine*, il y a lieu d'ajouter le mot «*existantes*».

Votre rapporteur, M. Willems, demande quelle est la portée exacte du 1° proposé. Cette disposition lui paraît en effet accorder au Roi une habilitation très étendue.

Le vice-premier ministre répond qu'il ne s'agit bien entendu que de modifications apportées aux dispositions légales rendues nécessaires par d'éventuelles modifications ultérieures de la directive européenne précitée.

M. Jean-Pierre Viseur estime néanmoins que l'on accorde, en l'espèce, un pouvoir trop étendu au Roi. Il propose d'ajouter une disposition aux termes de laquelle de telles mesures prises par le Roi deviennent caduques si elles n'ont pas été confirmées par le législateur.

Le président fait observer que la disposition du 1° figure fréquemment dans les lois transposant les directives européennes dans l'ordre juridique interne. Il s'enquiert toutefois de la portée du 2° proposé («prescrire des modalités particulières destinées à adapter les dispositions de la présente loi à certains contrats;»).

Art. 19

Bij dit artikel worden verder geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 20

De Voorzitter stelt een taalcorrectie voor : in de Nederlandse tekst van het eerste lid, *in fine*, dienen de woorden «*hij in gebreke wordt gesteld deze handeling te beëindigen*» vervangen door «*die tot stopzetting van deze handeling wordt aangemaand*».

*
* * *

Artikel 20, aldus verbeterd, wordt eenparig aangenomen.

Art. 21

Bij dit artikel wordt verder geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 22

De Voorzitter stelt voor, om taalkundige redenen, de Nederlandse tekst van de vierde regel van het voorgestelde 1° als volgt te herformuleren : «*de opheffing en de wijziging van bestaande wettelijke*». In de Franse tekst van het voorgestelde 1° dient in *fine* het woord «*existantes*» toegevoegd.

Uw rapporteur, de h. Willems vraagt welke de juiste draagwijdte is van het voorgestelde 1° : dit lijkt hem wel een erg verregaande machtiging aan de Koning in te houden.

De vice-eerste minister antwoordt dat het uiteraard alleen gaat om wijzigingen van wettelijke bepalingen die noodzakelijk geworden zijn omwille van eventuele latere wijzigingen van voormelde Europese Richtlijn.

De h. Jean-Pierre Viseur vindt niettemin dat hier een zeer verregaande bevoegdheid aan de Koning wordt verleend. Hij stelt voor een bepaling toe te voegen huidens dewelke dergelijke door de Koning genomen maatregelen vervallen indien ze niet binnen de 6 maanden worden bekrachtigd door de wetgever.

De Voorzitter merkt op dat de bepaling onder 1° vaak voorkomt in wetten die Europese Richtlijnen omzetten in de nationale rechtsorde. Hij vraagt zich wel af welke de draagwijdte is van het voorgestelde 2°, («bijzondere regelen voorschrijven teneinde de bepalingen van deze wet op sommige overeenkomsten te kunnen toepassen»).

Le vice-premier ministre renvoie, entre autres, à l'exemple, donné par le rapporteur, d'un contrat qui ne mentionne qu'une période désignée par sa couleur (par exemple «rouge») sans préciser de date. Pour tenir compte de cette pratique très répandue dans le monde et prévoir des modalités particulières destinées à protéger suffisamment l'acquéreur, le Roi doit être autorisé à «modaliser» certaines dispositions de la loi, en espèce ici l'article 7, § 1er, 1°.

Dans cette optique, il conviendrait de mieux faire coller le texte français au texte néerlandais en remplaçant le mot «adapter» par «appliquer».

*
* *

L'article 22, ainsi corrigé, est adopté par 9 voix et une abstention.

Art. 23

Cet article ne donne lieu à aucune observation et est adopté à l'unanimité.

*
* *

L'ensemble du projet de loi, tel qu'il a été modifié, est adopté à l'unanimité.

B. PROJET DE LOI N° 1717/1

Articles 1er et 2

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation et sont adoptés à l'unanimité.

Art. 3

Votre rapporteur, M. Willems, demande si cette modification de l'article 589 du Code judiciaire n'est pas influencée par le projet de loi n° 1816/1, également examiné par votre commission et qui confère, lui aussi, une nouvelle compétence au président du tribunal de commerce.

Le vice-premier ministre annonce qu'il réglera cette question en présentant un amendement à la disposition concernée du projet de loi n° 1816/1.

*
* *

L'article 3 est ensuite adopté à l'unanimité.

De vice-eerste minister verwijst met name naar het door de rapporteur gegeven voorbeeld van een contract dat alleen een «kleurperiode» (vb. «rood») vermeldt zonder enige datum toe te voegen. Om rekening te houden met deze wereldwijd verspreide praktijk, en om bijzondere modaliteiten te voorzien bedoeld om de verkrijger voldoende te beschermen, moet de Koning gemachtigd zijn zekere bepalingen van de wet te «modaliseren», en meer in het bijzonder artikel 7, § 1, 1°.

Daarom dient de Franstalige tekst nauwer aan te sluiten bij de Nederlandstalige door het woord «adapter» te vervangen door «appliquer».

*
* *

Artikel 22, aldus verbeterd, wordt aangenomen met 9 stemmen en 1 onthouding.

Art. 23

Bij dit artikel wordt verder geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

*
* *

Het gehele wetsontwerp, aldus verbeterd, wordt eenparig aangenomen.

B.WETSONTWERP NR 1717/1

Artikelen 1 en 2

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt. Zo worden eenparig aangenomen.

Art. 3

Uw rapporteur, de h. Willems, vraagt of deze wijziging van art. 589 van het Gerechtelijk Wetboek niet wordt beïnvloed door het wetsontwerp nr 1816/1, eveneens in besprekking in deze Commissie, dat eveneens een nieuwe bevoegdheid verleent aan de Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel.

De vice-eerste minister kondigt aan dit te zullen regelen door de indiening van een amendement op de betrokken bepaling van het ontwerp nr 1816/1.

*
* *

Artikel 3 wordt vervolgens eenparig aangenomen.

Art. 4

Cet article ne donne lieu à aucune observation et est adopté à l'unanimité.

*
* *

L'ensemble du projet de loi est ensuite adopté à l'unanimité.

Le rapporteur,

L. WILLEMS

Le président,

J. ANSOMS

E R R A T A 1716/1

Art. 2

Au 7°, troisième ligne du texte néerlandais, il y a lieu d'insérer le mot «voor» entre les mots «verkrijger» et «wat».

Art. 3

Au § 3, 1°, deuxième ligne, au § 3, 2°, deuxième ligne, et au § 4, septième ligne du texte néerlandais, il y a lieu chaque fois d'insérer le mot «gewone» avant le mot «verblijfplaats».

Art. 10

A la première ligne, il y a lieu de supprimer les mots «de la présente loi».

Art. 12

Au § 2, deuxième ligne, il y a lieu de lire «fournir la preuve» au lieu de «faire la preuve».

Au § 3, deuxième ligne du texte néerlandais, il y a lieu de lire «de minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren» au lieu de «de minister van Economie».

Art. 13

A la troisième et quatrième ligne du texte néerlandais, il y a lieu de lire «om de nakoming van zijn verbintenissen tegenover de verkrijger te verzekeren» au lieu de «voor de naleving van zijn verbintenissen tegenover de verkrijger».

Art. 4

Bij dit artikel worden verder geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

*
* *

Het gehele wetsontwerp wordt vervolgens eenparig aangenomen.

De rapporteur,

L. WILLEMS

De voorzitter,

J. ANSOMS

E R R A T A 1716/1

Art. 2

In 7°, derde regel, dient het woord «voor» ingevoegd te worden tussen de woorden «verkrijger» en «wat».

Art. 3

In § 3, 1°, tweede regel, in § 3, 2°, tweede regel, en in § 4, zevende regel, dient telkens het woord «gewone» ingevoegd voor het woord «verblijfplaats».

Art. 10

Op de eerste regel dienen de woorden «van deze wet» te worden weggelaten.

Art. 12

In § 2, tweede regel, van de Franse tekst leze men «fournir la preuve» in plaats van «faire la preuve».

In § 3, eerste regel, leze men «de minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren» in plaats van «de minister van Economie».

Art. 13

Op de derde en vierde regel leze men «om de nakoming van zijn verbintenissen tegenover de verkrijger te verzekeren» in plaats van «voor de naleving van zijn verbintenissen tegenover de verkrijger».

Art. 18

Au § 2, alinéa 2, in fine du texte néerlandais, il y a lieu de lire «bekendgemaakt» au lieu de «gepubliceerd».

Au § 3, première ligne, *in fine* du texte néerlandais, il y a lieu de lire «activiteiten uitoefenen» au lieu de «verrichtingen afsluiten».

Art. 20

A l'alinéa premier, *in fine*, du texte néerlandais, il y a lieu de lire «die tot stopzetting van deze handeling wordt aangemaand» au lieu de «hij in gebreke gesteld wordt deze behandeling te beëindigen».

Art. 22

Au 1°, troisième et quatrième ligne du texte néerlandais, il y a lieu de lire «de opheffing en de wijziging van» au lieu de «de opheffing van en de wijziging aan».

Au 1°, *in fine*, il y a lieu d'ajouter le mot «existantes».

Au 2°, deuxième alinéa, il y a lieu de lire «appliquer» au lieu de «adapter».

Art. 18

In § 2, tweede lid, *in fine*, leze men «bekendgemaakt» in plaats van «gepubliceerd».

In § 3, eerste lid, *in fine*, leze men «activiteiten uitvoeren» in plaats van «verrichtingen afsluiten».

Art. 20

In het eerste lid, *in fine*, leze men «die tot stopzetting van deze handeling wordt aangemaand» in plaats van «hij in gebreke gesteld wordt deze behandeling te beëindigen».

Art. 22

In 1°, derde en vierde regel, leze men «de opheffing en de wijziging van» in plaats van «de opheffing van en de wijziging aan».

In 1°, *in fine*, van de Franse tekst, dient het woord «existantes» te worden toegevoegd.

In 2°, tweede regel, van de Franse tekst leze men «appliquer» in plaats van «adapter».